

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2710/2018
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца Факултета савремених уметности са седиштем у Београду, кога заступа в.д. декана Саша Филиповић из Београда, са умешачем на страни тужиоца са положајем јединственог супарничара АА из ..., кога заступа Владимир Тодорић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Национални савет за високо образовање и Комисија за акредитацију и проверу квалитета високошколских установа, са седиштем у Београду, коју заступа државни правобранилац, са седиштем у Београду, одлучујући о ревизији умешача на страни тужиоца са положајем јединственог супарничара, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1355/17 од 13.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 10.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија умешача на страни тужиоца са положајем јединственог супарничара АА, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1355/17 од 13.12.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев умешача на страни тужиоца са положајем јединственог супарничара за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 562/12 од 28.06.2016. године, првим ставом изреке, одбијен је првостављени тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због изгубљене добити исплати износ од 2.832.000 евра, са каматом на износ од 843.000 евра по стопи коју прописује Европска централна банка почев од 01.10.2009. године до исплате; 1.320.000 евра по стопи коју прописује Европска централна банка почев од 01.10.2010. године до исплате и 669.000 евра по стопи коју прописује Европска централна банка почев од 01.10.2011. године до исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан плаћања. Другим ставом изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете

због изгубљене добити исплати износ од 328.445.164,80 динара са законском затезном каматом на износ од 97.768.105,20 динара, почев од 01.10.2009. године до исплате; на износ од 153.088.848,00 динара са каматом почев од 01.10.2010. године до исплате и на износ од 77.472.235,12 динара, почев од 01.10.2011. године до исплате. Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 873.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1355/17 од 13.12.2017. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба умешача на страни тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 562/12 од 28.06.2016. године. Другим ставом изреке, одбијен је захтев умешача на страни тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Благовремено изјављеном ревизијом, умешач на страни тужиоца са положајем јединственог супарничара побија другостепену пресуду због погрешне примене материјалног права. Трошкове поступка је тражио, али их није определио по висини.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку (ЗПП у даљем тексту) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у правноснажно окончаном поступку који је претходио доношењу побијане пресуде, умешач на страни тужиоца са положајем јединственог супарничара је власник Привредног друштва „...“ д.о.о. са седиштем у ..., које привредно друштво је оснивач и власник тужиоца, које послује од 1997. године. Тужилац се определио да у складу са одредбама члана 16 Закона о високом образовању и позивом Министарства просвете од 15.11.2007. године, поднесе захтев за акредитацију, у четвртном циклусу акредитације, у периоду од 01.10.2008. године, закључно са 05.03.2009. године. Дана 01.10.2008. године поднео је захтев за акредитацију дванаест студијских програма, шест програма основних академских студија, три програма дипломских мастер академских студија и три програма докторских студија, надлежном органу тужене, Комисији за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту КАПК). Комисија је образована на основу одредбе члана 13. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 76/05, 100/07, 97/08 и 44/10) и на основу Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма. У складу са својим надлежностима утврђеним одредбама члана 16. став 5. Закона о високом образовању поводом свих дванаест захтева тужиоца КАПК је упутила акте упозорења, указујући тужиоцу на недостатке у погледу испуњености услова квалитета рада те високошколске установе, односно студијских програма за које је поднет захтев за акредитацију, остављајући тужиоцу рок за отклањање недостатака. Тужилац је благовремено поступио по упозорењима, али КАПК ипак у року од три године од дана образовања 05.06.2006. године није завршила процес акредитације у складу са чланом 116. став 1. Закона о високом образовању. Према овој законској одредби рок је износио три године од образовања комисије од 05.06.2006. године до 05.06.2009. године. Међутим, одредбом става 2. члана 116. Закона о високом образовању прописано је да се сматра да

универзитети и факултети, односно академије уметности у саставу универзитета, који су пре ступања на снагу тог закона добили решење о испуњености услова за почетак рада и обављања делатности, имају дозволу за рад до окончања поступка акредитације и добијања дозволе за рад по новом закону. Стога је рок за акредитацију од три године дат као оријентациони, заправо продужен за универзитете и факултете, односно академије уметности у саставу универзитета који су имали дозволу за рад по старом закону и који су аплицирали за акредитацију по новом закону, те који су практично могли да наставе са радом, јер се сматрало да имају дозволу за рад све до окончања поступка акредитације. Тужилац је у смислу одредбе члана 116. Закона о високом образовању у спорном временском периоду до завршетка поступка акредитације био у могућности да уписује заинтересоване студенте на својих шест претходно регистрованих студијских програма за време трајања поступка акредитације, пред комисијом за акредитацију, а што је у спорном временском периоду и чинио.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, применом члана 116. став 1. и 2. Закона о високом образовању и члана 172. став 1. у вези са чланом 185. – 189. Закона о облигационим односима (у даљем тексту ЗОО), нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев неоснован, јер тужилац није доказао постојање узрочно-последичне везе између евентуалне изгубљене добити у утуженом периоду и рада органа тужене, да би се засновала одговорност тужене за евентуалну штету коју трпи.

Наводима ревизије правилност и законитост нижестепених пресуда не доводи се у сумњу.

Правилан је закључак нижестепених судова да тужилац није имао сметње за упис студената на студијске програме који су се сви налазили у процесу акредитације, почев од 2009. године, закључно са 28.10.2011. године. Тужилац није могао штету да определи према пројектованом броју студената за упис на ту академију, без утврђења реалних чињеница да ли би се заиста толики број студената и уписао, а имајући у виду и друге факторе, као што су висина уписнине, постојање других високошколских установа са сличним програмима, постојање многих државних високошколских установа на којима је школовање бесплатно, односно универзитета, факултета и академија од којих су неке и после тужиоца добиле решења о акредитацији. Дужина трајања поступка као што то правилно закључују нижестепени судови, супротно наводима ревизије, није у узрочно-последичној вези са евентуалном штетом у виду изгубљене добити коју трпи тужилац, јер је у утуженом периоду тужилац био акредитован и имао дозволу за рад. У погледу програма за које је одбијена акредитација, тужилац се не може ни позивати на штетне последице.

Позивање ревидента на одредбу члана 42. Закона о високом образовању није од утицаја на доношење другачије одлуке у овом поступку, јер се ове законске одредбе односе на измену, допуну и одузимање дозволе за рад, а не на сам поступак акредитације.

Ревидент је уз ревизију поднео одлуке Уставног суда Републике Србије и позвао се на пресуде Европског суда за људска права у Стразбуру, које се не заснивају на битно истом чињеничном стању и правном основу, па не могу бити од утицаја на доношење другачије одлуке у овом поступку.

На основу изложеног, како ревиденту побијаном пресудом нису повређена Уставом, Конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и Законом о високом образовању гарантована права, Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију применом члана 414. став 1. ЗПП.

У ревизији се понављају жалбени разлози, а другачијим образложењем ове одлуке не би се постигло ново тумачење права, нити допринело ујединаченом тумачењу права, па Врховни касациони суд није детаљно образлагао све ревизијске наводе, сагласно члану 414. став 2. ЗПП.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом чл. 165. став 2., а у вези са чланом 154. ЗПП, према постигнутом успеху ревидента у ревизијском поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић